

Fællesseminar for ph.d.-udvalget, ph.d.-skoleledelsen (ph.d.-skoleleder og ph.d.-programledere), medarbejdere fra ph.d.-administrationen og institutternes forskningskonsulenter/Arts

Torsdag 22. juni 2017 kl. 9.00-16.00

AU's konferencecenter, mødelokale 1, Fredrik Nielsens Vej 2-4, 8000 Aarhus C.

Deltagere: *VIP:* Christian Ulrik Andersen, Anne Marie Pahuus, Sven-Erik Holgersen, Niels Christian M. Nickelsen, Eva Gulløv, Mads Daugbjerg, Kasper Bro Larsen (fra kl. 11.00), Merete Birkelund, Karen-Margrethe Simonsen. *Ph.d.-repr.:* Bjarke Lindsø Andersen, Miriam Madsen, Ane Kathrine Lolholm Gammelby, Mads Møller Andersen. *IKS:* Signe A. E. Larsen, *Ph.d.-adm.:* Marianne Hoffmeister, Bettina H. Acthon, Bodil Bjerring, Annette Gregersen, Minna Elo, Anders Gade Jensen, Anna Louise Plaskett.

Afbud: Jacob Lund, Troels Myrup Kristensen, Steen Weisner, Lotte Holm, Henrik Nitschke, Katrine Solvang Larsen.

Gæster: Anna Mette Morthorst og Louise Kruse Fischmann/AU Library.

Open Access

Anna Mette Morthorst og Louise Kruse Fischmann/AU Library introducerede emnet med et oplæg (se vedlagte slides).

Under efterfølgende drøftelse noterede Louise Kruse flg.:

- Vidensniveauet for nye forskere.
- Karriereperspektiver indenfor/udenfor universitetet afgør prioritering; fx synlighed og bredde.
- OA skal styrke akademisk karriere (fx ift. gode tss/BFI).
- Modsatrettet krav til APC'erne (norsk model, fx for hele tss).
- Typen af synlighed ved OA er vigtig → OA synlighed versus synlighed via traditionelle publikations-'kilder'.
- 'Need to'; 'nice to' pga. tidspresset ift. artikelbaserede ph.d.-afhandlinger. Betaling ift. tidvinduet ift. publicering. Ph.d.-studerende skal være opmærksomme på OA fra studiestart, så publicering ikke bremses midt i skrivning af ph.d.-afhandling (fx artikelbaserede afhandlinger). Ligeledes skal der ved studiestart tages stilling til evt. finansiering af gebyrer ved OA.
- Er vi for i 'nice to' ift. ph.d.-studerende → skal de tænke OA på det tidspunkt i deres karriere?
- Den internationale vinkel er afgørende.
- Ansvar for OA er uklart for den enkelte.
- 'Mediestrategi': Ja/nej?
- Fakultet/Institutterne skal have en strategi med intentioner og prioriteret.

- Hvad er målet med en ph.d.-grad? At få graden eller være synlig i sin videre karriere.
- 'Kursus i forskningsprofil' – gerne med kobling i det konkrete program/fag-område.

Konklusioner og forslag

- Man skal publicere iht. AU's grønne politik, som AU har hjemmel i.
- *Forslag:* Nedsæt en taskforce (repr. med bibliotek og forlag), der afklarer 'hvem gør hvad' og 'hvem har ansvar'.
- *Forslag:* Fakultet/institutter bør lave kollektive aftaler.
- *Forslag:* Udbud af kurser/kompetenceudvikling (generiske kurser): Hjælp ph.d.-studerende med etablering af forskningsprofil; afklar forskellige måder at være ph.d.-studerende/akademiker på (opbygning af identitet). Udbyd publiceringskursus. Biblioteket/CUDIIM vil kunne byde ind på nogle af emnerne herunder litteratursøgning og forskerovervågning.

Nyt fra ph.d.-skolen (GSA)

Anna Louise Plaskett gennemgik bilag A, B og C.

Beslutning om AUFF-puljen (bilag C):

GSA opretholder fire årlige ansøgningsrunder og prioriterer først og fremmest ansøgninger fra egne ph.d.-studerende vedr. forskningsmiljøskifte/udlandsophold samt VIP-ansøgninger om screeningstipendier. Der er enighed om, at det er bedre at afvise ansøgere, fremfor at skære ned på antallet af ansøgningsrunder.

Ændringer til GSA retningslinjer:

Karen-Margrethe Simonsen havde til dagsordenen indmeldt to forslag om ændringer i GSA's retningslinjer:

-
- **Punkt 5.5**, hvor det beskrives, hvordan den ph.d.-studerende ved aflevering skal erlægge en erklæring, hvor der står, om afhandlingen, *"helt eller delvist tidligere har været bedømt med henblik på erhvervelse af en akademisk grad i Danmark eller i udlandet samt med hvilket resultat."*
-

Forslag: At GSA skriver det samme som i tro og love erklæringen, dvs. at om der tidligere har været en bedømmelse *med henblik på erhvervelse af en ph.d.-grad*.

-
- **Tillæg om 4+4, punkt 10:** Der bør stå, at publicerede artikler, som indgår i specialet, ikke kan indgå igen i ph.d.-afhandlingen. (Idet de jo ikke kan revideres).
-

Beslutning:

Der var opbakning til begge forslag, og Anne Marie Pahuus besluttede, at ændringerne vil blive implementeret i GSA's retningslinjer.

-
- AU PhD Career, Vibeke Broe, havde til dagsordenen indsendt et forslag til en Arts workshop i F18.
-

Der var enighed om, at workshoppen bør udbydes uden ECTS-point; at workshoppen tilbydes ph.d.-studerende efter indlevering af ph.d.-afhandlingen, og at workshoppen også målrettes vejlederne.

Workshop med fire temaer

Målsætning: Udførligt idé-katalog, som vi kan arbejde ud fra som ph.d.-studerende, programledere, vejledere og administration.

Opsamling af idéerne skal efterfølgende stiles til de rette fora ifm. beslutninger.

Der blev nedsat fire 'ekspertgrupper'. En for hvert emne ud fra materiale fra Sandbjergseminar i E2016: Optagelsesprocedurer, vejledning, kurser og programleders rolle/funktion.

Idékatalog

Gruppe 1:

Rekruttering og optagelse

- Hvordan sikre høj kvalitet i ansøgninger?
 - Rugekasser med potentielle ansøgere
 - Dyrkningsmøder for VIP'er, der giver feedback til ansøgere
 - Sommerskole med skriveworkshop for ansøgere
 - Genrekendskab, projektmodning
 - Alumneforening til fastholdelse af potentielle ansøgere
 - AU + faglige alumneforeninger
 - Screening og interviews med ansøgere
-

Gruppe 2 Vejledning

Professionalisme og personligt forhold

- Skrøbeligt og personligt vejlederforhold.
- Hvordan afgrænser vejlederen det professionelle fra det personlige.
- Skævhed i forholdet på 4+4 ift. 5+3 (vejleder skal bedømme specialet).
- Håndtering af tidsstyring – begge veje.
- NB! Når hovedvejleder er programleder.
- Stærkere administrativ og programleder-support på hurtige vejlederskift. Tydeligere programlederrolle.
- Bedre kommunikation om det uproblematisk i hovedvejlederskift. (bør dog ikke indblandes i overgangssamtalen for 4+4).
- Uformelt forum for ph.d.-vejledere til erfaringsudveksling.
- Obligatorisk dialog om og genforhandling af vejlederkontrakten halvvejs i forløbet
- Obligatorisk møde årligt mellem alle vejledere og stipendiat.
- Obligatorisk stedfortræder for programledere i habilitetssager (Stående udvalg?)

Kommunikationsgab

- Kommunikationsgab mellem på den ene side ph.d.-studerende/vejleder og på den anden side ledelse/administration.

Tilstedeværelseskrav (vejledersynspunkt)

- Hvor meget kan jeg kræve tilstedevær af de ph.d.-studerende, der ikke bor nær campus?
- Nær dialog. Klar forventningsafstemning både i vejlederkontrakt og eventuel samarbejdsaftale.

4+4-specialer

- Snitflader mellem studieordningens rammemuligheder ift. kvalifikationseksamens krav og forhold til den endelige afhandling er vanskelige at gennemskue for både stipendiater, vejledere, programledere og administration.
- Fører til uklart spillerum for den studerende og vejlederen. Føler sig presset til at lukke et produkt, som ikke er klar til at blive lukket. (Fører til stress og sygemeldinger)
- Særlig kompetenceudvikling af 4+4-vejledere med henblik på ensretning af tolkninger af studieordninger og jura.
- Fokus på implikationer for muligheder for forskningsdesign. Vejleder- og programlederopmærksomhed på dette.
- Afskaffe 4+4.

Timely Completion?

- I hvor høj grad bør vejleder understrege en forudset forsinkelse og gøre opmærksom i PhD Planner.
 - I hvor høj grad drejer 'timely completion' sig om afhandlingen eller blot øvrige uddannelseselementer?
 - Information om, at oplysningerne i evalueringerne er strengt fortrolige.
 - Klar beslutning fra ledelsen om, hvorvidt 'timely completion' referer til afhandlingsindlevering eller gennemførelse af alle uddannelseselementer.
- Under opsamlingen i plenum bekræftede Anne Marie Pahuus, at termen refererer til rettidig indlevering af afhandlingen, som forudsætter, at man har gennemført de krævede uddannelseselementer (kurser, formidling/undervisning og udlandsophold).**

Fondsansøgninger

- Søgning af midler til udlandsopholdet tager værdifuld forskningstid.
- Flere midler ud over de 30.000 og/eller slæk på krav om først at skulle ansøge eksternt. **Der er fra F17 afsat ekstra støttemidler via AUFF-pulje.**

Når vejleder er bevillingsansvarlig

- Større grad af arbejdsgiveradfærd fra vejleders side. Fører muligvis til bedre gennemførelse, men kan give vanskeligere ved at gennemføre vejlederskift.
- Risiko for højere grad af faglig detaljestyring af projektet
- Vejleder er ikke valgt af stipendiaten, men omvendt.
- Større programlederopmærksomhed på, at det ikke bør være givet, at bevillingshaver er vejleder.
- "Opdragelse" af bevillingshaverne. Inddrag problematikken i vejlederkurser.
- Fastholde, at det er institutionen, der er ansættende myndighed.

Aflønning af eksterne bivejledere

- Det kan opleves som vanskeligt at finde eksterne bi-vejledere.
- Bør kunne aflønnes.

Gruppe 3 Ph.d.-kurser

Udfordring: Evaluering af ph.d.-kurser: Ph.d.-kursusevaluering er væsentligt mere ureguleret end øvrige kurser på universitetet (MA og KA) → Hvordan kan man formalisere evalueringen af GSA's ph.d.-kurser?

Vigtigt at de ph.d.-studerende får mulighed for at komme til orde og at deres feedback bliver taget i betragtning. Dette er især vigtigt, når kurset evt. skal genudbydes.

Kulturspørgsmål: Mange ser de ph.d.-studerende som kolleger, og det vil bryde med denne opfattelse hvis de ph.d.-studerende skal evaluere underviseren. Derfor sker det ofte slet ikke.

Mere formelle retningslinjer – at man gør skriftlig evaluering til et krav – vil gøre det nemmere at institutionalisere/implementere det.

Løsning: Klare retningslinjer for anonym skriftlig evaluering (enten via SurveyXact eller eget skema). Ph.d. skolen skal udarbejde minimumskrav herfor. Evalueringerne sendes til ph.d.-programlederen, der laver årlig opsamling til ph.d.-udvalget.

Under opsamlingen i plenum:

Der er allerede krav om, at kursusansvarlige VIP'ere skal lave evalueringer under afslutning af kurserne, og det er ph.d.-udvalgets ansvar at evaluere/kvalitetssikre kurserne.

Der var enighed om, at skriftlige opsamlinger af evalueringerne skal sendes til den pågældende ph.d.-programleder.

Ph.d.-programlederne laver på skift en årlig afrapportering til ph.d.-udvalget om kursusevalueringerne. Rapporteringerne i ph.d.-udvalget tages til referat og benyttes som dokumentation til evt. fremtidige akkrediteringer/evalueringer.

Udfordring → Hvordan kan vi styrke den pædagogiske opkvalificering af de ph.d.-studerende?

Baggrund:

Nogle studerende mangler redskaber til at træde i karakter som undervisere (også en kønsdimension i problemstillingen).

Nogle føler allerede at den pædagogiske dimension fylder nok (tre-dages kursus).

Løsning:

- Obligatorisk supervision (som hos adjunkter), for de ph.d.-studerende der ikke tidligere har fået det. Supervision som rettighed. Mere vejledning ifht. Undervisningsplanlægning, og konkret supervision i, hvordan undervisning gribes an, herunder også i hvordan man laver en forelæsning.
- Mere træning i retorik, kropssprog, stemmetræning mv. (Anbefales at disse udbydes årligt).

Udfordring → Hvordan kan vi understøtte at de ph.d.-studerende kan finde relevante, fagspecifikke ph.d.-kurser?

Baggrund: Svært for nogle at finde relevante kurser, og ofte også for internationale ph.d.-studerende at finde kurser på engelsk. Hvor går man hen og leder efter ph.d.-kurser ude i verden?

Løsning:

- Gøre internationale kurser mere tilgængelige (gøre opmærksom på de net, der findes, mere cirkulation af kursusudbud, ideelt: portal for internationale kurser)
- Mere opmærksomhed om at man selv kan tage initiativ til et "drømmekursus" (programlederens ansvar).
- Programlederen skal inddrage de ph.d.-studerende og høre om deres behov ifht. planlægningen af kommende kurser.
- Hvordan "belønnes" ph.d.-studerende for at organisere ph.d.-kurser? Instituttimer? ECTS? (tag altid vejleder med når dette skal forhandles med afdelingslederen).
- Phdcourses.dk – optimering af søgefunktion (tilbagevendende problemstilling). Inkluder gerne de kurser vi selv er med til at udvikle, men som måske afholdes i udlandet.
- Mere informationsdeling på tværs af programmerne om aktuelle kursusudbud. Programlederne kan mere aktivt reklamere for deres tiltag hos andre programledere (og mere aktivt afsøge og holde sig orienteret i andre programmernes udbud).

Udfordring → Hvordan optimere planlægning af ph.d.-kurser

Baggrund: Kan man give de ph.d.-studerende bedre overblik ved at planlægge ph.d.-kursus-udbuddet samtidig med at de øvrige MA og KA kurser fastlægges?

Kan man arbejde med fx to faste halvårslige frister (mens der samtidig gives plads til ad hoc kurser og master classes)?

Dog: der er også fordele ved kaos: Det giver frihed til at handle hurtigt på baggrund af hvad der ellers sker i afdelingerne, og det letter koordineringsarbejdet for programlederen.

Løsning:

- DPU planlægger generelt deres kurser væsentligt tidligere end de øvrige institutter – kan de øvrige institutter lære af dette?
 - Afsøgende: Er der (overhovedet) et behov (administrativt eller fra ph.d.-program- eller afdelingsledernes side) for at man opererer med mere faste deadlines for indmelding?
 - Detaljerede programmer for kurserne (tidligere) gør det nemmere for de ph.d.-studerende at vælge rigtigt.
-

Gruppe 4

Ph.d.-programleders funktion

Udfordring:

Hvordan kan man hjælpe den ph.d.-studerende (den ph.d.-studerende hjælpe sig selv) med at navigere i en matrix-organisation?

Løsning:

- Programlederen som "indgang" til organisationen.
- Formaliseret rum (i programmet) rum for fortolkning og erfaringsudveksling af regler/praksis.
- Obligatorisk deltagelse?
- Programleder har fornemmelse for ph.d.-studerendes behov mhp. formaliseret aktivitet (hvor alle interesser indbydes).

Udfordring:

- Hvordan "fornemmer" man de ph.d.-studerendes behov som programleder?

Løsning:

- Kontakt med/til de ph.d.-studerende.
- Anvendelse af "informanter".

Udfordring:

- Hvordan kan man sikre, at "PhD Planner" anvendes rigtigt? (Som noget der sikrer den ph.d.-studerende, jf. ph.d.-bekendtgørelsen/forvaltningsloven).
- (... man kan ikke informere sig ud af det).

Løsning:

- Workshop om PhD Planner (hvor vi ikke kun taler anvendelse, men også formål).
- Video-introduktioner (af ph.d.-adm.)
- "PhD Planner"- session hvert semester (evt. også med vejleder og programleder)... så er det overstået.

Udfordring:

- Hvordan understøtter man programmets kulturbærende funktion (handler om fremme af trivsel og erfaringsudveksling).

Løsning:

- Formaliserede møder/med fast frekvens (som kursus i "doctoral training") – ECTS belagt.
- Indarbejdelse af programleders funktion i ledelseslaget/samarbejdsudvalg/HR osv.

Udfordring:

- Hvordan sikrer man bedre samarbejde mellem program/afdeling/forskningsprogram? (Viser sig fx som problemer i relation til timeregnskab, sygdom osv.)
- Hvordan sikrer man programleders synlighed over for den ph.d.-studerende? (Og ikke kun omvendt).

Løsning: Formaliserede møder/med fast frekvens (som kursus “doctoral training”) – ECTS belagt.

Udfordring:

- Hvordan formaliserer man alt det, der normalt er uformelt (men vigtigt: så som fx rejseafregning, inddatering i PURE, publiceringsstrategier osv.)? ... så vi viser, at vi ikke forventer, at det er noget man selv finder ud af.
- Hvordan kan man som ph.d.-programleder reagere proaktivt i stedet for reaktivt? Fx i forhold til vejleder – men også bedømmelsesudvalg (kendskab til regler osv.) – proaktiv kvalitetssikring.

Løsning:

- Kommende vejlederkurser (med GSA tilstedeværelse).
- “Fornemmelse” for vejlederproblemer/kontakt.
- Øverste ledelsesmandat (samling af vejledere hvert semester) – mødepligt til “plan session” (dvs. man skal have en god undskyldning for ikke at komme).